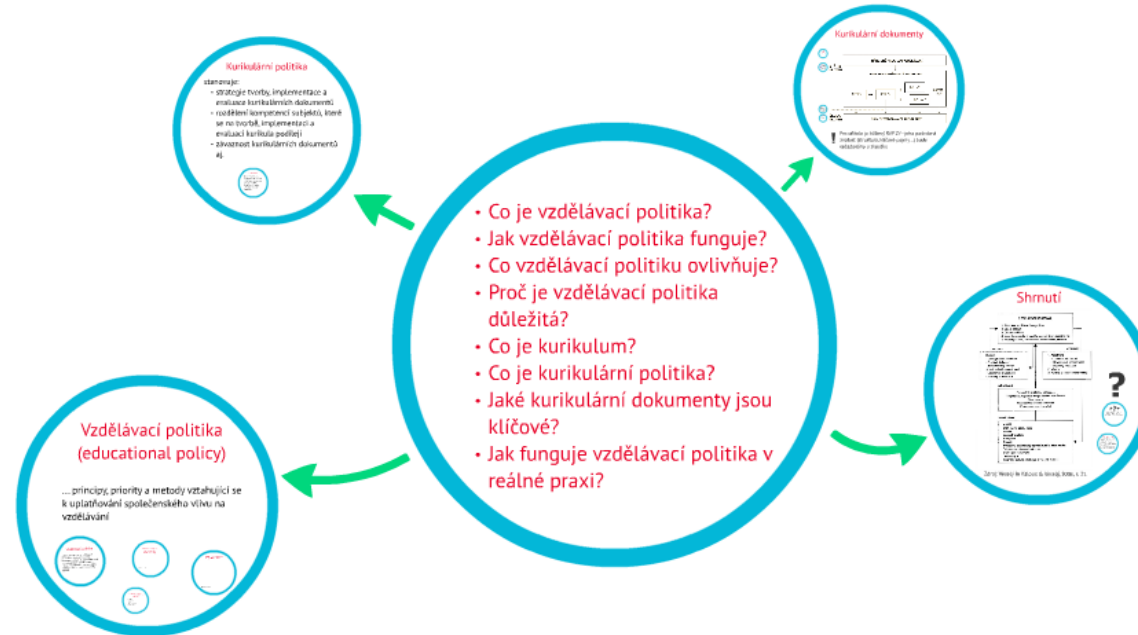
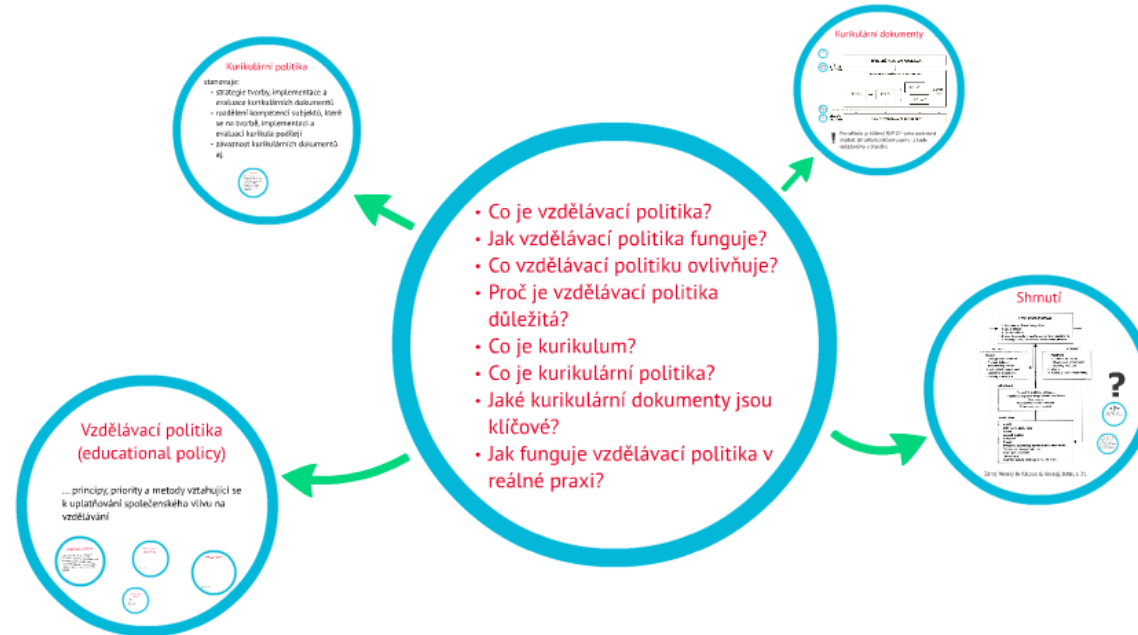

2. Vzdělávací a kurikulární politika, kurikulární dokumenty

2. Vzdělávací a kurikulární politika, kurikulární dokumenty

- Co je vzdělávací politika?
- Jak vzdělávací politika funguje?
- Co vzdělávací politiku ovlivňuje?
- Proč je vzdělávací politika důležitá?
- Co je kurikulum?
- Co je kurikulární politika?
- Jaké kurikulární dokumenty jsou klíčové?
- Jak funguje vzdělávací politika v reálné praxi?

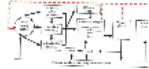
Vzdělávací politika (educational policy)

... principy, priority a metody vztahující se
k uplatňování společenského vlivu na
vzdělávání

Vzdělávací politika

- jako praktická činnost - rozhodování ministerstva, vyjednávání o způsobu financování, tvorba kurikulárních dokumentů
- jako vědní obor - vědecké zkoumání, analýza a zdůvodňování toho, jak praktická vzdělávací politika probíhá a jak by jí šlo vylepšit

Konceptuální rámec pro analýzu vlivu vzdělávací politiky

Úrovně vzdělávací politiky

- školní
- střední
- národní
- mezinárodní
- globální (evropská)

Základní typy výstupů směrem k rozvoji vzdělávací politiky

Typ výstupu	Popis
1. Strategické dokumenty	Strategické dokumenty, které stanovují cíle a priority vzdělávací politiky.
2. Legislativní akty	Legislativní akty, které stanovují právní rámec vzdělávací politiky.
3. Finanční prostředky	Finanční prostředky, které jsou potřebné pro realizaci vzdělávací politiky.
4. Kurikulární dokumenty	Kurikulární dokumenty, které stanovují obsah a strukturu vzdělávacího programu.
5. Metodické materiály	Metodické materiály, které pomáhají učitelům a učitelkám realizovat vzdělávací program.
6. Výzkumné projekty	Výzkumné projekty, které pomáhají poznat, jak vzdělávací politika funguje v praxi.
7. Informační systémy	Informační systémy, které pomáhají sbírat a analyzovat data o vzdělávací politice.

Zdroj: Novotný, 2014, s. 11.

Vzdělávací politika

- a) jako praktická činnost - rozhodování ministerstva, vyjednávání o způsobu financování, tvorba kurikulárních dokumentů
- b) jako vědní obor - vědecké zkoumání, analýza a zdůvodňování toho, jak praktická vzdělávací politika probíhá a jak by ji šlo vylepšit

Úrovně vzdělávací politiky

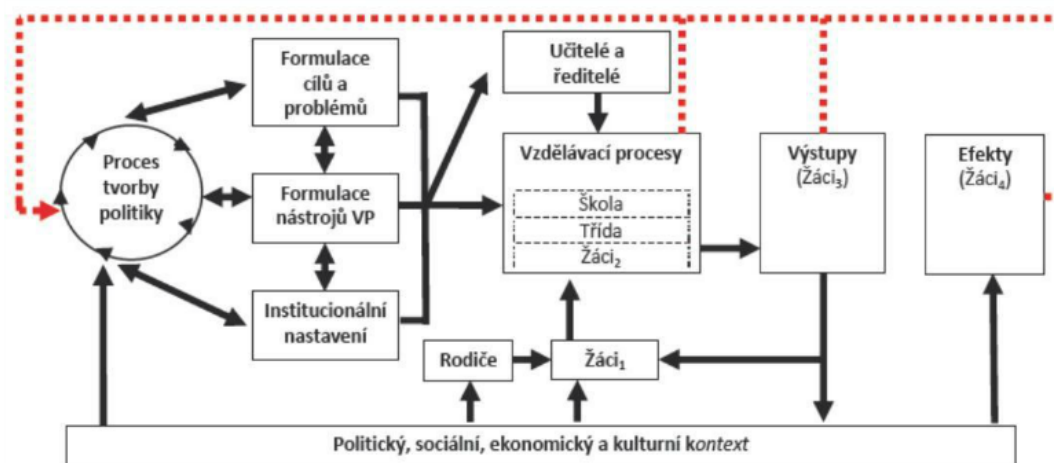
- globální
- nadnárodní
- národní
- regionální (krajská)
- lokální (obecní)

Základní typy výstupů procesu tvorby vzdělávací politiky

Základní typ	Subtypy	Příklady
Problémy a cíle (co a proč)	Formulace cílů	Konzistence formulace cílů Relevance formulace cílů ve vztahu k realitě
	Formulace problémů	Konzistence formulace problémů Relevance formulace problémů ve vztahu k realitě
Nástroje (Jak)	Regulační nástroje	Zákony, vyhlášky a další právní normy Rozhodnutí Kvazi-legislativa
	Finanční a materiální nástroje (podrobně viz tabulka 2)	Finanční příspěvky Granty Učební pomůcky Daně Poplatky Vouchers
	Informační, přesvědčovací a edukační nástroje	Informační kampaně Žebříčky školy (<i>ranking</i>) Školení a semináře Strategické a koncepční dokumenty
	Monitoring a evaluace	Testování
Institucionální nastavení (kdo a kde)	Kurikulum	Standardizace
	Organizační uspořádání vzdělávací soustavy	Míra stratifikace, standardizace a oborové specifčnosti
	Způsob řízení vzdělávací soustavy a stanovení odpovědností a pravomocí	Míra decentralizace a centralizace Autonomie učitelů

Zdroj: Veselý, 2011, s. 33.

Konceptuální rámec pro analýzu vlivu vzdělávací politiky

Zdroj: Veselý (2011, s. 28)

Kurikulární politika

stanovuje:

- strategie tvorby, implementace a evaluace kurikulárních dokumentů
- rozdělení kompetencí subjektů, které se na tvorbě, implementaci a evaluaci kurikula podílejí
- závaznost kurikulárních dokumentů aj.

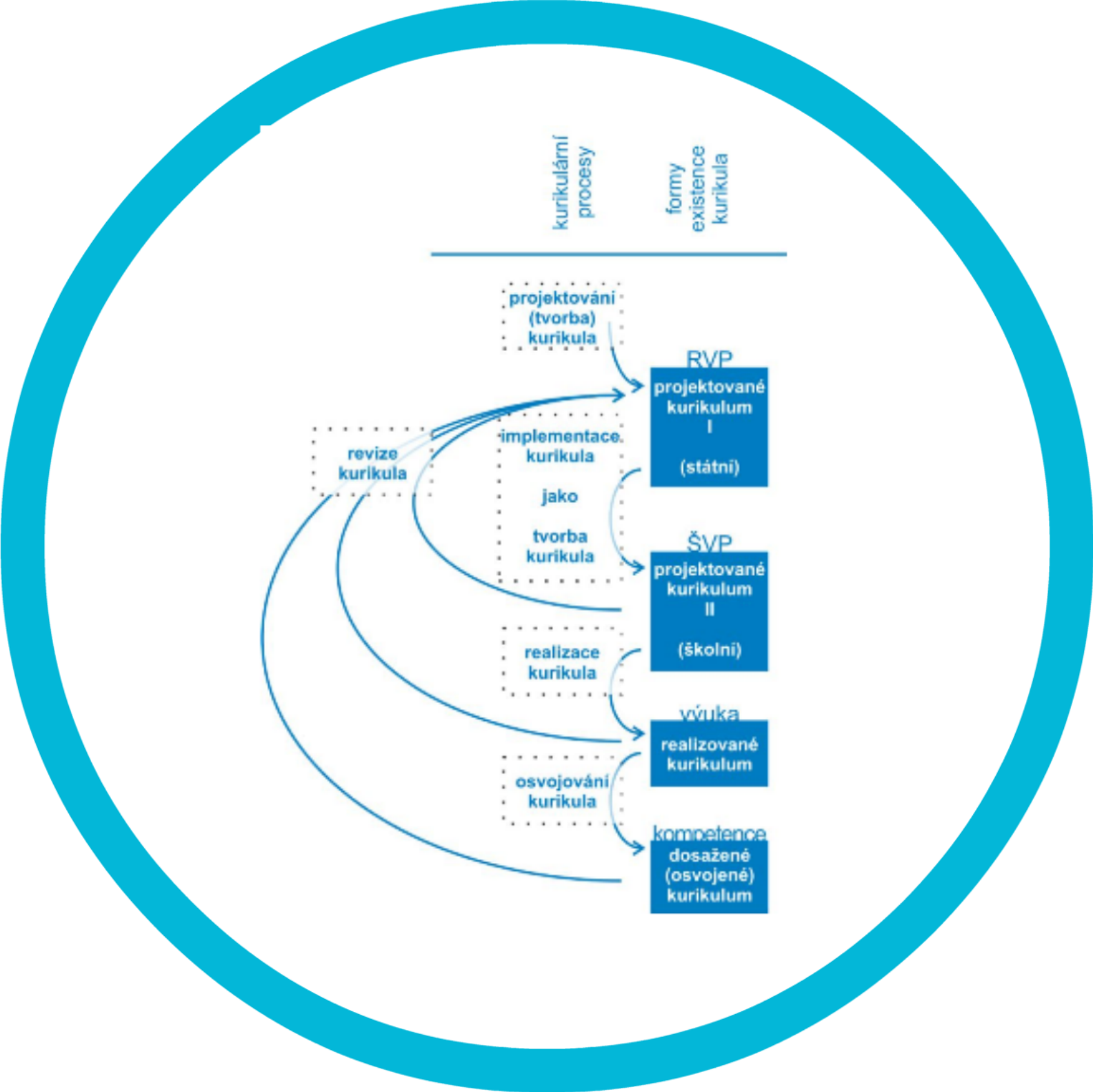
Kurikulum

Komplex problémů vztahujících se k řešení otázek proč, koho, v čem, jak, kdy, za jakých podmínek a s jakými očekávanými efekty vzdělávat.

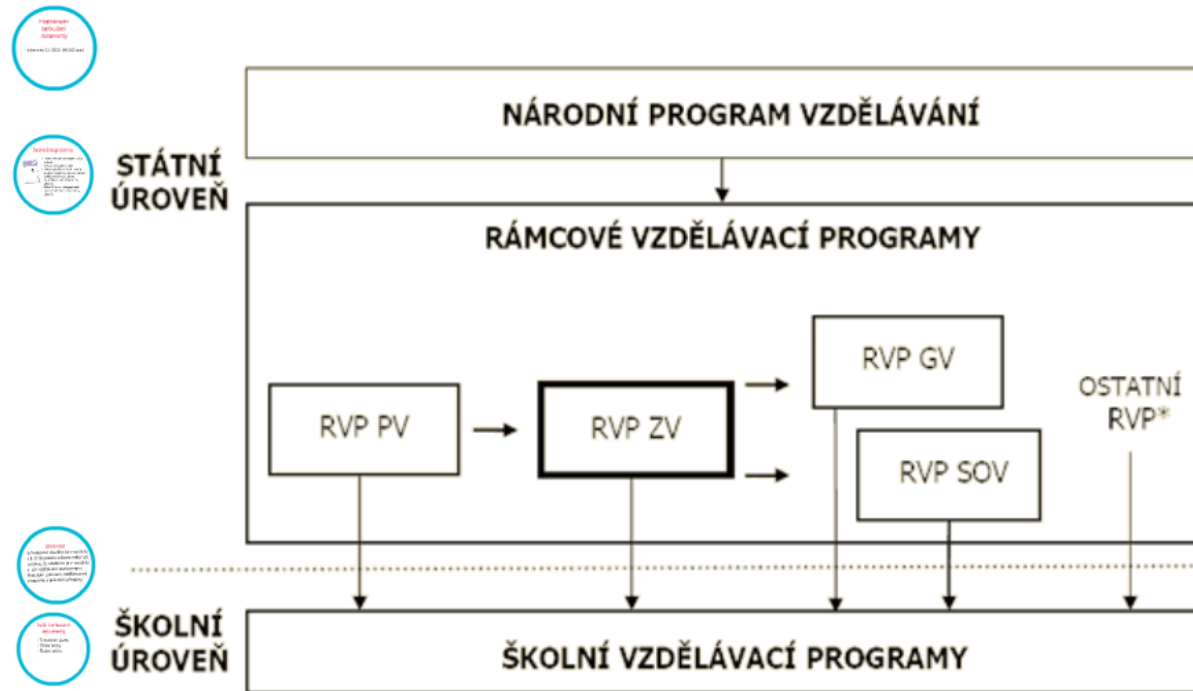

Kurikulum

Komplex problémů
vztahujících se k řešení
otázek proč, koho, v čem,
jak, kdy, za jakých
podmínek a s jakými
očekávanými efekty
vzdělávat.

Kurikulární dokumenty

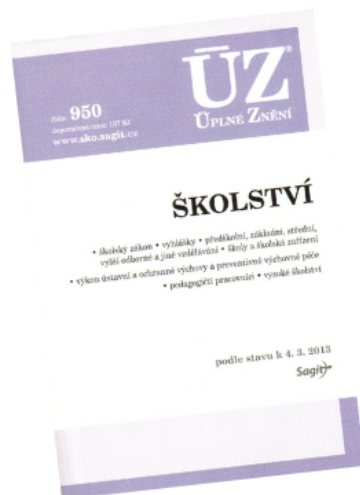

! Pro učitele je klíčový RVP ZV - jeho podrobná znalost (struktura, klíčové pojmy...) bude vyžadována u zkoušky

Mezinárodní kurikulární dokumenty

- dokumenty EU, OECD, UNESCO apod.

Školská legislativa

- Listina základních lidských práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte
- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) (561/2004 a 562/2004 Sbírky zákonů)
- Zákon o pedagogických pracovnících (563/2004 Sbírky zákonů)

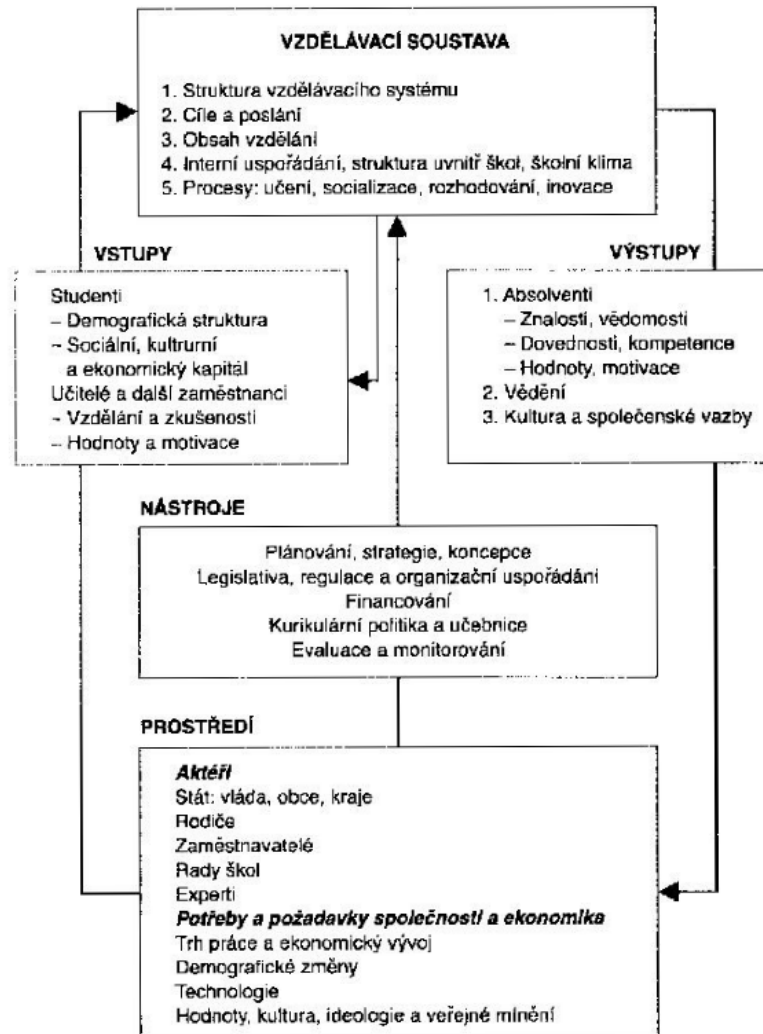
Učebnice

Schvalovací doložka by v souladu s § 27 školského zákona měla být zárukou, že učebnice je v souladu s cíli vzdělávání stanovenými školským zákonem, vzdělávacími programy a právními předpisy.

Další kurikulární dokumenty

- Tematické plány
- Třídní knihy
- Školní sešity

Shrnutí

Zdroj: Veselý in Kalous & Veselý, 2006, s. 21.

Efektivní ovlivňování vzdělávacích procesů je možné jen za předpokladu dobré znalosti reality.

Literatura k tématu

- Kalous, J., Veselý A. (Eds). (2006). *Teorie a nástroje vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum.
- Veselý, A. (2011). Konceptuální rámec pro analýzu vztahu vzdělávací politiky a vzdělávacích výsledků. *Orbis scholae*, 5(1), 23-52.
- ÚZ - úplná znění předpisů - Školství. (2013). Ostrava: Sagit.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.
Dostupný na <http://rvp.cz/informace/dokumenty-rvp/rvp-zv>

Pro fajnšmekry:

- Veselý, A. (2013). Vzdělávací politika: rozdílná vymezení, předpoklady a implikace. *Pedagogická orientace*, 23(3), 279–297.
- Pelikán, J. (2012). Státní vzdělávací politika jako významný problém českého školství. *Pedagogická orientace*, 22(4), 581–595.

2. Vzdělávací a kurikulární politika, kurikulární dokumenty

